

Vårdhygieniska riktlinjer vid MERS

Bakgrund

Middle East Respiratory Syndrome (MERS) orsakas av ett coronavirus som först identifierades 2012. Sjukdomen ger en allvarlig luftvägsinfektion med hög dödlighet. En stor majoritet av alla fall har rapporterats från arabiska halvön.

Smittvägarna för viruset är inte helt klarlagda men smitta kan ske från både djur och människor. Person till person-smitta kan förekomma, framför allt vid nära kontakt, troligen via luftvägssekret genom droppsmitta och kontaktsmitta. Viruset har även påvisats i urin och avföring.

I andra länder har nosokomial smittspridning varit vanlig, varför det är särskilt viktigt att de vårdhygieniska riktlinjerna följs.

Skärpta hygienrutiner

Var noggrann med handhygien. Handdesinfektionsmedel avdödar coronavirus. Skyddsutrustning ska användas vid allt patientnära arbete och ska utgöras av:

Andningsskydd (klass FFP3) – ska täcka näsa och mun och sluta helt tätt emot ansiktet

- Långärmad engångsskyddsrock eller långärmat plastförkläde
- Visir eller skyddsglasögon
- Skyddshandskar (som ska kunna bytas mellan olika omvårdnadsmoment)

Avklädningsrutin

Den långärmade rocken/förklädet och handskena tas av och slängs i behållare för smittförande avfall inne på patientrummet. Därefter spritas händer och underarmar. Utanför rummet spritas händerna igen innan visir/skyddsglasögon och därefter andningsskydd tas av och slängs i behållare för smittförande avfall. Sprita händerna igen när all skyddsutrustning är avtagen. Om visir eller skyddsglasögon för flergångsbruk används ska de desinfekteras med ytdesinfektionsmedel med tensider efter varje användning.

Instruktioner till patient

Uppmana patienten att hosta och nysa i pappersnäsduk, som slängs i tunna för smittförande avfall. Uppmana (eller vid behov hjälp) patienten till god handhygien.

Placering av patient

Vid misstanke om coronavirusinfektion är det viktigt att patienten inte uppehåller sig i väntrum eller andra gemensamma utrymmen, utan undersöks och vårdas på

rum med sluss och ventilation anpassad för luftburen smitta, i första hand på infektionskliniken. Patienten ska inte lämna vådrummet för annat än undersökningar och behandlingar som måste utföras. Utomhusvistelse i anslutning till vådrummet går dock bra.

Mat- och diskhantering

Servera patienten mat inne på vådrummet. Använd engångsmateriel som sedan slängs inne på vådrummet.

Städning, rengöring och desinfektion

Inneliggande patient

Daglig städning

Rengör dagligen tagytor i patientens närhet med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider.

Städa övriga ytor med rengöringsmedel och vatten.

Utför punktdesinfektion med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel vid spill av kroppsvätskor.

Städutrustningen ska vara rumsbunden, rengöras och desinfekteras efter varje användning.

Lägg mopp och städdukar i separata vattenlösliga tvättpåsar på rummet för vidare transport till tvätt alternativt använd engångsmoppar

Slutstädning

Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel på kontaktytor i vådrum och hygienutrymme. Städa övriga ytor med rengöringsmedel och vatten.

Rengöring och desinfektion av flergångsartiklar, utrustning och hjälpmedel

Rengör och desinfektera flergångsartiklar och utrustning som tål värmedesinfektion i spol- eller diskdesinfektor efter användning. I annat fall rengör och desinfektera med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider. Särskild uppmärksamhet ges åt:

- Instrument som används vid provtagning från luftvägar
- Inhalationsutrustning, respirator, anesthesiapparat, endoskop

Hjälpmedel och medicinteknisk utrustning bör vara patientbundna. Utrustning som delas mellan patienter desinfekteras direkt efter användning.

Patient på mottagningsbesök

Städning med ytdesinfektionsmedel med tensider utförs på tagytor när patienten lämnat rummet. Personal som städar behåller skyddsutrustningen på till städningen är klar. Golvet behöver inte städas mellan varje mottagningsbesök, utan städas enligt vanlig rutin en gång per dag med rengöringsmedel och vatten.

Vid spill av kroppsvätskor utförs punktdesinfektion med ytdesinfektionsmedel med tensider.

Locket på avfallstunnorna torkas med ytdesinfektionsmedel mellan varje patientbesök.

Nästa patient kan tas in på rummet direkt efter avslutad städning.

Tvätt

All tvätt från rummet hanteras som smittförande. Smutstvätten läggs direkt i varmvattenlöslig plasticsäck och den vattenlösliga säcken i en tvättsäck av tyg som försluts med buntband. Den vattenlösliga säckens rosa förslutningsband ska hänga ut så det är lätt att se för tvätteriets personal.

Avfall

Avfall hanteras som smittförande. Den orange tunnan för smittförande avfall ska torkas av med ytdesinfektion med tensider innan den flyttas från vådrum eller sluss till annat utrymme.

Vid mottagningsbesök kan samma tunnor (1 på rummet + 1 i slussen) användas till flera patienter. Påse behöver EJ användas i tunnan.

Behandling och undersökning på annan enhet

Vid undersökning eller annan medicinsk åtgärd som måste utföras utanför vådrummet, exempelvis röntgenundersökning, ska andra individer inte exponeras. Patienten ska därför inte vänta i gemensamt väntrum. Personal på mottagande enhet ska vara informerade om att patienten är smittsam och bära skyddsutrustning enligt ovan (se rubriken Skärpta hygienrutiner).

Transporter

Vid transporter inom vårdlokaler tas patienten direkt till undersökningsrum eller behandlingsrum. Transporterande personal ska bära skyddsutrustning under transporten. Personal utan skyddsutrustning bör gå före och tillse att korridorer om möjligt hålls fria från andra personer.

Patienten uppmanas att hosta i medförd pappersnäsduk för att förhindra droppspridning. Näsduken slängs i medhavd avfallspåse (som hanteras som smittförande avfall).

Vid transport till och från sjukhus eller vårdcentral ska allmänna transportmedel undvikas.

Vid ambulanstransport av patient med misstänkt eller konstaterad coronavirusinfektion ska fönstret mellan vådrutrymmet och förarhytten vara stängt och vårdande personal ska bära skyddsutrustning enligt ovan. Patienten uppmanas att hosta i pappersnäsduk. Vädra och rengör ambulansen efter avslutad transport.

Besökare

Begränsa antalet besök till patienten och undvik besök av äldre och multisjuka personer. Besökare ska instrueras att använda andningsskydd och visir/skyddsglasögon. Uppmana besökare till god handhygien och användande av handdesinfektionsmedel.

Vårdpersonal

Begränsa antalet personal som vårdar patienten.